

Svana Sjælland
J.nr. NST-422-00978
Ref. mamor/niple
Januar 2017

**NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N142, Saltholm og
omliggende hav**

Forslag til Natura 2000-plan for N142, Saltholm og omliggende hav har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015, og siden i fornyet høring fra den 20. april 2016 til den 13. juli 2016 som følge af en teknisk fejl (manglende afsnit i planforslaget).

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 6 høringssvar.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Udpegningsgrundlag – områdeafgrænsning
2. Udpegningsgrundlag
3. Datagrundlag – fugle
4. Datagrundlag – marin
5. Datagrundlag – generelt
6. Målsætning – marin
7. Målsætning – fugle
8. Målsætning – modstridende naturinteresser
9. Indsatsprogram – marin
10. Indsatsprogram – naturtyper
11. Indsatsprogram – arter
12. Anden lovgivning
13. Andet

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning bemærkninger hertil er anført i kursiv. Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk.

Bemærkninger til planforslaget

1. Udpegningsgrundlag – områdeafgrænsning

WWF Verdensnaturfonden fremfører, at den marine naturtype stenrev er kunstigt afgrænset af Natura 2000-områdets grænser, og at dette udgør en brist i den samlede beskyttelse af naturtypens integritet.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning oplyser, at ændring af områdegrænser håndteres i en separat proces. Kortlagte stenrev, som fortsætter uden for Natura 2000-området, medtages i beskyttelsen i forbindelse med fiskeriregulering.

Emnet er uddybet i det generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside:

<http://svana.dk/media/191457/naturstyrelsens-generelle-hoeringsnotat-2016.pdf>

2. Udpegningsgrundlag

En forening bemærker, at bramgås som noget nyt nu er på udpegningsgrundlaget både som ynglefugl og som trækfugl. Tidligere var det kun som ynglefugl. Det er ligeledes bemærket, at strandvold med enårige planter (1210) er udgået af udpegningsgrundlaget. Foreningen anmoder i den forbindelse om fremover at blive hørt direkte, når der fremsættes forslag til ændringer i udpegningsgrundlaget.

Den gennemførte høring vedrørte alene forslag til Natura 2000-planer. Ændringer i udpegningsgrundlag er sket og vil fremover ske i selvstændige processer med tilhørende offentlige høringsprocesser, typisk ca. hvert 6. år og på grundlag af opdateret viden fra den nationale overvågning.

Udpegningsgrundlag for såvel fuglebeskyttelsesområderne og habitatområderne er senest opdateret i 2012.

Det kan endvidere oplyses, at der ved den seneste kortlægning af naturtyper på Saltholm ikke er konstateret forekomst af naturtypen strandvold med enårige planter (1210). Det er baggrunden for at naturtypen er udtaget af udpegningsgrundlaget.

Emnet udpegningsgrundlag er uddybet i det ovenfor nævnte generelle høringsnotat.

3. Datagrundlag – fugle

Dansk Ornitologisk Forening, København angiver supplerende bestandstal for rørhøg og terner samt visse trækfugle. Foreningen bemærker endvidere en mulig interessekonflikt mellem gunstige forhold for henholdsvis rørhøg og en række af de truede engfugle.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning takker for oplysningerne, men kan ikke inddrage dem i datagrundlaget for Natura 2000-planen.

Datagrundlag for de yngle- og trækfugle, der indgår på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er indsamlet og kvalitetssikret i forbindelse med det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Det har været afgørende for styrelsen, at data, der anvendes til den overordnede statslige planlægning, er ensartede, landsdækkende og kvalitetssikrede data.

For ynglefugle er der, i det omfang de er blevet overvåget, medtaget data frem til 2012 og for de tilbagevendende trækfugle data frem til og med 2009.

Rørhøg er blandt de ynglefugle, der overvåges for første gang i perioden 2011-2015 via DCE's ekstensive overvågning. Efter perioden vil der blive genereret landsdækkende udbredelseskort af arternes forekomst.

Øvrige data, som f.eks. i DOF-basen, vil kunne finde anvendelse til belysning af lokale forhold ved gennemførelsen af planerne, i forbindelse med handleplanlægning af konkrete tiltag inden for områder.

Hvad angår mulige interessekonflikter mellem rørhøg og engfugle, er det styrelsens opfattelse, at en potentiel konflikt lader sig løse gennem et afbalanceret græsningstryk, evt. suppleret med mindre områder uden græsning. Denne vurdering fremgår af planens afsnit om modstridende naturinteresser. Det vurderes således, at begge interesser kan opfyldes samtidig indenfor det gældende råderum og med de eksisterende konkrete målsætninger.

En forening nævner, at der hverken i basisanalysen eller i Natura 2000-planen er redegjort for tilstanden af levesteder for bramgås og mosehornugle. For de 8 af området fuglearter, der er tilstandsvurderet levesteder for, er det ikke oplyst, hvordan man er nået til den vurdering.

Der er udviklet et tilstandsvurderingssystem for 16 af de mest truede ynglefugles levesteder. 8 af disse forekommer i dette område. Denne tilstandsvurdering anvendes i Natura 2000-planerne til sikring og forbedring af disse arters levesteder. Der vil i de kommende år blive kortlagt flere levesteder for de 16 arter, ligesom styrelsen forventer, at der udvikles yderligere tilstandssystemer for andre ynglefugle. Der findes ikke et tilstandsvurderingssystem for bramgås eller mosehornugle. Emnet er uddybet i det ovenfor nævnte generelle høringsnotat.

Hvad angår levestedernes tilstand, så er de relevante data indhentet i forbindelse med NOVANA-overvågningen af arterne. De relevante parametre som indgår i levestedskortlægning og tilstandsvurdering af ynglefugle er beskrevet i DCE's "[Tilstandsvurdering af levesteder for ynglefugle](#)", som er optaget som bilag 6 i "[Bekendtgørelse om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder](#)".

En forening påpeger, at der i afsnit 2.2.2 er uoverensstemmelse for dværgterne i hhv. figuren af levesteder fordelt på tilstandsklasser og i den beskrivende tekst.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning takker for iagttagelsen og vil rette det i teksten i den endelige plan. Ligeledes er der en fejl i den forudgående sætning, som heller ikke er i overensstemmelse med figuren, idet ingen af de kortlagte levesteder er i høj tilstand. Disse to fejl vil blive rettet i den endelige plan.

4. Datagrundlag – marin

WWF Verdensnaturfonden mener, at der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes som en del af den overordnede indsats for de i udpegningsgrundlaget nævnte naturtyper.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning er i gang med udarbejdelse af det første marine tilstandsvurderingssystem for stenrev. Når systemet er færdigt, vurderes effekten af og muligheden for at udvikle yderligere systemer for andre marine naturtyper og de marine havpattedyr.

5. Datagrundlag – generelt

En forening nævner, at det hverken af basisanalysen eller i Natura 2000-planen fremgår, hvilke konkrete levesteder for ynglefugle der har hvilken tilstand. Ligeledes nævner foreningen, at det ikke er muligt at se, hvilken tilstandsklasse enkeltarealer med habitatnatur har opnået i forbindelse med kortlægningen, og at der i planen blot henvises til MiljøGis.

Som der henvises til i planen, kan detaljerede oplysninger om de enkelte forekomster af levesteder og habitatnaturtyper, herunder tilstand, findes i [MiljøGis](#). Dette er den officielle platform, hvor alle data, der ligger til grund for Natura 2000-planen, er fremstillet på kort. Her er det også muligt direkte at sammenligne de to kortlægninger med hensyn til forekomsternes udstrækning, naturtype og naturtilstand. Denne detaljerede fremstilling af data var det ikke muligt at vise overskueligt i hverken basisanalyse eller naturplan, hvorfor denne webside er udviklet til formålet. Derudover kan de bagvedliggende data for naturtyperne fremsøges via 'prior', der er blevet opdateret med den nyeste kortlægning og indeholder direkte links til de indsamlede data. Prior findes på dette link: <http://prior.dmu.dk/>

En forening nævner, at der er varierende aktualitet i datagrundlaget for naturtyper, levesteder og arter.

Data til grund for planerne er de seneste kvalitetssikrede, nationale data, og det er de data, som sikrer ensartethed og danner grundlag for planperiodens indsatsprogram. Data er indsamlet og kvalitetssikret i forbindelse med gennemførelse af det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning finder ikke grundlag for at planlægge ud fra enkelte års registreringer fra de forskellige Natura 2000-områder, men anvender i planerne kvalitetssikrede data, som indgår i den officielle danske afrapportering til EU, samt ensartede, kvalitetssikrede og landsdækkende data fra overvågningsprogrammet. Alle data kan findes i Danmarks Miljøportal. Emnet er uddybet i det generelle høringsnotat, se <http://svana.dk/media/191457/naturstyrelsens-generelle-hoeringsnotat-2016.pdf>

6. Målsætning – marin

WWF Verdensnaturfonden nævner den konkrete målsætning, der omfatter de marine naturtyper: "For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges". WWF spørger, hvordan det forventes at kunne opfyldes, når der for de marine naturtyper ikke forekommer en vurdering af tilstanden.

Den overordnede målsætning om at stabilisere eller øge arealet af en naturtype sikres ud fra krav om konsekvensvurdering af nye planer og projekter, som skal forhindre, at nye indsatser skader udpegningsgrundlaget. Herigennem sikres naturtypen mod tilbagegang. Samtidig skal indsatser gennem vandområdeplaner, fiskeriregulering mv. sikre tilstanden af de marine naturtyper. Emnet er uddybet i det ovenfor nævnte generelle høringsnotat.

7. Målsætning – fugle

En forening bemærker at der i baggrunden for den overordnede målsætning alene nævnes Saltholm og ikke området anden større ø Peberholm, som en vigtig yngle- og rastelokalitet for fugle.

At der i formuleringen af baggrunden for den overordnede målsætning er nævnt Saltholm og ikke Peberholm skyldes, at fokus her er på arter/naturtyper og ikke geografien. Der menes reelt området som helhed. Lokaliseringen vil derfor blive ændret fra "Saltholm" til "Saltholm og Peberholm" i den endelige plan.

En forening beskriver områder med tidligere rørskov og græsvegetation, der ikke længere er til stede. Foreningen ønsker en konkret målsætning om, at forsvunden rørskov og vegetation genetableres til gavn for bl.a. rørhøg. Foreningen mener ikke, det er tilstrækkeligt at skrive, at de kortlagte levesteder for rørhøg skal bringes til eller fastholdes i tilstandsklasse I eller II.

Ud over den konkrete målsætning om at fastholde kortlagte levesteder for rørhøg i tilstandsklasse I eller II, er rørhøg også omfattet af den første og den tredje konkrete målsætning om at udviklingen i levestedets areal og tilstand skal være stabil eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.

Om metoderne til fastsættelse af målsætninger for yngle- og trækfuglenes levesteder henvises til SVANA's hjemmeside <http://svana.dk/natur/natura-2000/natura-2000-planer/faq/> - se punktet Målsætninger for fugle.

Målsætningerne afspejler direktivforpligtelsens generelle krav om gunstig bevaringsstatus, og det er endvidere vigtigt at være opmærksom på, at målsætningerne er langsigtede og derfor skal være robuste i forhold til en udvikling og naturforvaltningsindsats over en mangeårig periode. Desuden skal det nævnes, at de statslige Natura 2000-planer som udgangspunkt hverken fastlægger det konkrete omfang, lokaliseringen af den konkrete indsats eller karakteren af den endelige indsats. Det har været hensigten med lovgivningen at give kommunalbestyrelserne et

råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme, som er fastlagt i de foreliggende statslige Natura 2000-planer.

En forening nævner, at den overordnede målsætning bl.a. fokuserer på ansvarsarter, herunder skarv og grågås. Skarv dækker over to underarter (mellemskarv som yngler i landet og storskarv som er trækgæst i de danske farvande), og foreningen anmoder på den baggrund om, at det præciseres, hvorvidt de begge er omfattet af Natura 2000-planen. Endelig nævner foreningen en stigning i antallet af trækkende grågæs i området fra 2004 til 2009 og efterspørger på den baggrund en begrundelse for at fastholde et fokus på (bl.a.) trækkende grågæs i den overordnede målsætning for Natura 2000-området.

Både skarv (arten som helhed, dvs. inklusive alle lavere taxa) og grågås er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 141 som trækfugle. Begrundelsen for, at arterne er på udpegningsgrundlaget, er, at de er regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i et internationalt betydende antal, dvs. at de i området forekommer med 1 % eller mere af den samlede trækvejsbestand af arterne.

*De skarver, der opholder sig i Saltholm-området uden for yngletiden, tilhører racen mellemskarv (*Phalacrocorax carbo sinensis*). Bestanden udgøres primært af trækkende skarver fra Sverige, der i mindre omfang suppleres af danske ynglefugle fra nærområdet.*

En fremgang i antallet af rastende grågæs vurderes ikke at kunne begrunde en ændring i det overordnede mål for området, idet ovennævnte kriterium stadig er gældende.

Dansk Ornitologisk Forening, København mener, at Natura 2000-planen i utilstrækkelig grad forholder sig til arternes status og trusler, idet også trusler udenfor området kan være skyld i arternes tilbagegang, og at denne tilbagegang ikke vil vendes ved at sikre områdets levesteder, hvilket derfor ikke er tilstrækkeligt. DOF mener dermed, at det er et problem, at naturplanerne udelukkende opererer ud fra habitatmålsætninger i stedet for konkrete individtal.

Målsætningerne i Natura 2000-planerne er rettet mod sikring af levesteder og ikke sikring af et bestemt individantal. Dette afspejler sig også i lovgivningen, hvor Natura 2000-planlægningen og indsatsen tager udgangspunkt i, at man ikke kan sikre bestemte arters antal, men alene skabe forudsætningerne for deres tilstedeværelse.

Det kan ikke udelukkes, at forhold udenfor yngleområdet kan have en indvirkning på det faktiske antal ynglende par på lokaliteterne. Nogle af disse vil være forhold, som skal adresseres gennem vandplanlægningen, anden national lovgivning eller internationalt.

Dansk Ornitologisk Forening, København mener ikke, at planens målsætninger om fastholdelse af tilstanden af de kortlagte mulige levesteder for ynglefugle vil have nogen effekt, hvis ikke en væsentlig del af de faktiske levesteder er kortlagt. Dette mener foreningen ikke er tilfældet.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning er enig i, at det ved vurdering af levesteders samlede tilstand er afgørende, at der tages udgangspunkt i alle eller et repræsentativt udsnit af de faktiske levesteder. Styrelsen kan oplyse, at der i forbindelse med indsamling af data til næste planperiodes basisanalyser, sandsynligvis vil blive kortlagt flere levesteder for arterne med det udarbejdede tilstandsvurderingssystem. Det skal dog bemærkes, at levestederne for arterne på områdets udpegningsgrundlag er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivets bestemmelser om sikring uanset, om der i forbindelse med Natura 2000-planlægningen er kortlagt levesteder eller ej.

Dansk Ornitologisk Forening, København mener, der mangler oplysninger i basisanalysen til at kunne vurdere, hvordan man kan opfylde målsætningerne om, at tilstand og det samlede areal af levestederne for de nævnte trækfugle skal sikres eller øges.

DOF spørger, hvorfor planen kun for nogle trækfugle og ikke for andre, indeholder målsætninger for størrelsen af de trækfuglebestande, som området skal kunne rumme. De arter, der er angivet bestandsstørrelse for, er arter i kraftig fremgang, og da tallene baserer sig på nogle år gamle data, er måltallene allerede overgået. Målene er dermed ikke specielt ambitiøse.

En forening beder om en forklaring på behovet for antalsmæssige målsætninger for nogle trækfugle, når det for andre ikke forekommer. De ønsker en forklaring på de fastsatte måltal og mener, det er uklart, hvorfor de fleste måltal for trækfugle ligger under niveauet i 2009.

For de tilbagevendende trækfugle er det en direkte følge af fuglenes antal, der repræsenterer internationalt eller nationalt vigtige forekomster, at fuglene er på udpegningsgrundlaget. Der er for 8 trækfuglearter på nuværende tidspunkt tilstrækkelig vidensgrundlag til at fastsætte et måltal. Målfastsættelsen er i Natura 2000-planerne foretaget ved en gennemsnitsberegning af de årlige maksimumsforekomster i den bedste 6-årige periode siden fuglebeskyttelsesdirektivets tiltrædelse. De 8 arter, hvor det ud fra en betragtning om ensartet og kvalitetssikret datakvalitet har været muligt at anvende måltal, er: skeand, pibeand, krikand, spidsand, grågås, kortnæbbet gås, bramgås samt sangsvane.

For de øvrige trækfugle, hvor det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig vidensgrundlag om bestandsudvikling, benyttes generelle formuleringer til sikring af de pågældende arters levesteder og fødegrundlag.

Om metoderne til fastsættelse af målsætninger for yngle- og trækfuglenes levesteder henvises til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings hjemmeside <http://svana.dk/natur/natura-2000/natura-2000-planer/faq/> - se punktet Målsætninger for fugle.

Yderligere bemærkninger kan ses i SVANA's (tidligere Naturstyrelsen) generelle høringsvar (link: <http://svana.dk/media/191457/naturstyrelsens-generelle-hoeringsnotat-2016.pdf>)

8. Målsætning – modstridende naturinteresser

En forening mener, at modstridende interesser mellem gæs og andre fugle på udpegningsgrundlaget samt modstridende interesser mellem gæs og naturtyperne ikke er håndteret tilfredsstillende i planudkastet. Det gælder også konflikter mellem rovfugle og øvrige fuglearter, som rovfuglene gør indhug i.

Foreningen læser afsnittet om modstridende naturinteresser sådan, at hvis der bliver problemer med fødegrundlaget for gæs, skal det løses ved ændring af afgræsning på øen. Foreningen er uenig i denne måde at håndtere en interessekonflikt.

De mener også, at man skal være tilbageholdende med at prioritere flere rovfugle på bekostning af de sjældne ynglefugle.

I afsnittet om modstridende naturinteresser er der ikke prioriteret nogen naturtyper eller arter over andre. Der er dog beskrevet en mulig konflikt mellem pleje af naturtypen strandeng og af pleje af hensyn til optimale yngle- og levemuligheder for fugle. Her vurderes det imidlertid, at en afgræsning af øen der tilgodeser alle hensyn vil være mulig, og det er derfor ikke nødvendigt at prioritere nogle naturtyper eller arter over andre.

Med dette menes, at både kolonirugende ynglefugle (med krav om lav vegetation) og rørskovslevende ynglefugle vil kunne opretholde levesteder, med en tilpasset afgræsning af øen. Naturtypen strandeng omfatter både en græsset og en ugræsset version. Beskrivelsen var ikke tiltænkt gæs og deres fødegrundlag, og det er ikke styrelsens opfattelse, at der er modstridende naturinteresser mellem naturtyper og gæs, hvorfor der heller ikke er prioriteret mellem dem. Der er heller ikke prioriteret rovfugle over sjældne ynglefugle eller gæs over andre fugle.

9. Indsatsprogram – marin

WWF Verdensnaturfonden mener, at der bør foretages en regulering af fiskeriaktiviteter i området, som tilgodeser de i udpegningsgrundlaget nævnte naturtyper og arter; rev og spættet sæl. Som det nævnes i basisanalysen, er sejlads med fiskefartøjer tæt ved sælernes yngle- og fældepladser lige så forstyrrende som øvrig sejlads.

Det er i basisanalysen vurderet, at de nuværende fiskeriaktiviteter ikke er en trussel for de marine naturtyper i dette område.

DCE under Aarhus Universitet har vurderet betydningen af forstyrrelser for spættet sæl i området og har bl.a. konkluderet, at sejlads med fiskefartøjer er lige så forstyrrende for sæler som øvrig sejlads. På baggrund af DCE-rapporten har styrelsen prioriteret arbejdet med oprettelse og justering af reservater. Der er ingen aktuelle planer om yderligere justering af reservatet i dette område.

10. Indsatsprogram – naturtyper

En forening mener, at der i den generelle retningslinje nr. 2, hvor der skal arbejdes på at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje, bør tilføjes "set i forhold til behovet herfor for de arter, som det enkelte områder er udpeget for".

I den overordnede målsætning prioriteres strandengene højt, både som naturtype og levested for områdets udpegede fugle. I planens indsatsprogram er retningslinjerne imidlertid delt op i særskilte retningslinjer for naturtyper og for arter.

11. Indsatsprogram – arter

En forening ønsker, at det præciseres, om der med alm. ryle menes engryle.

Hele arten almindelig ryle (Calidris alpina) med underordnede taxa/racer er i princippet udpegningsgrundlag som ynglefugl i det pågældende Natura 2000-område. I Danmark er det den sydlige race populært kaldet engryle (C. alpina schinzii), som er en sjælden ynglefugl, mens den nordlige race (C. alpina alpina) er en mere almindelig trækgæst. Reelt er det derfor engryle, som udgør udpegningsgrundlaget på Saltholm. For ikke at forvirre begreberne i forhold til ordlyden i fuglebeskyttelsesdirektivet fastholdes dog navnet almindelig ryle i betydningen hele arten.

Foreningen bemærker endvidere, at eng-/alm. ryle og dværgterne har brug for fred i ynglesæsonen, hvorfor der i disse perioder bør være begrænsede fugletællinger og besigtigelser.

Styrelsen er enig i, at de jordrugende fugle har behov for fred i yngletiden. I det nationale overvågningsprogram – NOVANA – forventes arterne overvåget hvert andet år i den kommende 5 årige periode. SVANA anser den meget minimale forstyrrelse i forbindelse med denne overvågning som nødvendig til sikring af et tilfredsstillende datagrundlag for den kommende Natura 2000-planlægning. I forbindelse med vurdering af øvrige aktiviteter bør det sikres, at bestandene ikke forstyrres unødigt.

Foreningen beder desuden om, at det beskrives og håndteres i Natura 2000-planen, at ederfuglenes levesteder forringes af områdets mange gæs, som hævder territorium, og af det stigende antal rovfugle, der fouragerer på Saltholm.

Der er i Natura 2000-planen ikke prioriteret rovfugle over sjældne ynglefugle eller gæs over andre fugle. I planen beskrives modstridende interessekonflikter, i det omfang de involverer forvaltningstiltag, som påvirker dele af udpegningsgrundlaget med forskelligt fortegn. På nuværende tidspunkt vurderes der ikke at være noget ubalance mellem arterne på udpegningsgrundlaget, som påkalder sig forvaltningsmæssige tiltag. Det omtalte konkurrenceforhold er derfor ikke medtaget og beskrevet i planens afsnit om modstridende interesser. Forhold vedrørende jagt og flysikkerhed ligger udenfor rammerne af Natura 2000-planlægningen og dermed denne høring, idet de reguleres af anden lovgivning.

12. Anden lovgivning

En forening mener, at den største robusthed for naturtyperne opnås ved at give græsset lov til at komme i gang med væksten om foråret, uden at store mængder gæs æder alle nye græsspirer.

Foreningen foreslår derfor, at der åbnes mulighed for at regulere bramgås og grågæs i januar til marts, samt at skyde bramgæs i den øvrige jagtsæson.

Regulering af gæs og ændring af jagttider reguleres af anden lovgivning og ligger udenfor rammerne af høringen over Natura 2000-planerne.

En borger anfører, at lovgivningen på flysikkerhedsområdet skal ændres, så offentligheden har adgang til at vurdere dataoplysninger.

Forhold vedrørende flysikkerhed ligger udenfor rammerne for denne høring.

13. Andet

En forening efterlyser en beskrivelse af vandkvalitetens betydning for fugles fødegrundlag samt betydningen for naturtyperne af gødningen fra områdets mange gæs.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem vand- og naturplanerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer. Emnet er uddybet i det generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Hvad angår betydningen af gæssenes gødning på naturtyperne, vurderer Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, at forekomst af gæs på lokaliteten er naturlig, samt at en lokalt betydelig næringstilførsel via ekskrementer ikke er uforenelig med opretholdelse af gunstig bevaringsstatus for naturtypen strandeng (1330). Evt. væsentlige udsving i naturtypernes tilstand forventes at blive opfanget i den tilstandsvurdering af naturtyperne, som gentages hvert 6. år.

En borger anfører, at der ikke er anført videnskabelige undersøgelser som baggrund for basisanalyse og vurdering af tilstand/status. Det nævnes desuden, at Naturstyrelsen (nu SVANA) ikke har erkendt, at målemetoderne til vurdering af antallet af gæs har været fejlbehæftet.

Data der anvendes som det faglige grundlag i Natura 2000-planlægningen er indsamlet i det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Den nationale overvågning udføres på baggrund af de metoder, som er beskrevet i en række tekniske anvisninger udarbejdet af DCE, Århus Universitet. Udformningen af tekniske anvisninger herunder metodevalg ligger udenfor rammerne af denne høring.

De tekniske anvisninger kan ses på følgende link til DCE's hjemmeside:
<http://dce.au.dk/udgivelser/tekniske-anvisninger/>.

Systemet til vurdering af tilstanden af naturtyper og levesteder kan ses i en række faglige rapporter fra DCE, Århus Universitet. Således f.eks. om levesteder for arter i [rapport nr. 661](#) og om naturtyper i [rapport nr. 599](#).

Den relevante litteratur er omtalt i litteraturlisten i Basisanalysen for det pågældende Natura 2000-område.

En borger anfører, at der skal være en dialog, og at denne ikke er synlig for andre end Naturstyrelsen.

Naturstyrelsen (nu SVANA) har i forbindelse med de forskellige trin i planprocessen været i dialog med interessenter på nationalt niveau og regionalt niveau i overensstemmelse med reglerne herom i miljømålsloven og bemærkningerne til ændringsloven fra 2013. Det har været målsætningen i hele planprocessen at inddrage synspunkter og holdninger så godt som muligt. Det skal bemærkes, at Natura 2000-planerne som udgangspunkt hverken fastlægger det konkrete omfang, lokaliseringen af den konkrete indsats eller karakteren af den endelige indsats. Erfaringerne fra høringsprocessen vil blive evalueret.

Emnet er uddybet i SVANA's generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside: <http://svana.dk/media/191457/naturstyrelsens-generelle-hoeringsnotat-2016.pdf>

En borger anfører, at Natura 2000-planens målsætninger er uden hold i virkeligheden og savner videnskabelig og samfundsmæssig begrundelse.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning vurderer, at de foreslåede målsætninger og indsatser hviler på et grundlag, der er i overensstemmelse med miljømålslovens regler, herunder en omfattende viden og dataindsamling. Emnet er uddybet i styrelsens generelle høringsnotat.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N142, Saltholm og omliggende hav

På baggrund af de indkomne bemærkninger er der foretaget følgende justeringer af planens tekst: I baggrunden for den overordnede målsætning tydeliggøres, at det er området som helhed der tænkes på og ikke blot øen Saltholm. Lokaliseringen vil derfor blive ændret fra "Saltholm" til "Saltholm og Peberholm". I afsnit 2.2.2 "Ynglefugles levesteders tilstand", er teksten rettet, så den stemmer overens med figuren.

Der er endvidere foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Side 11/13

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget N142, Saltholm og omliggende hav

- Tårnby kommune
- WWF
- DOF-København
- Danmarks Jægerforbund - Jægerråd København
- En forening
- En borger